

Antonia Pavlic 7-8-8
7019 — 60th Lane
Ridgewood St.
Brooklyn, N.Y. 11227

AN IN SPIRIT
FOREIGN LANGUAGE ONLY

AMERICAN-HOME

SLOVENIAN
MORNING NEWSPAPER

NO. 178

CLEVELAND OHIO, MONDAY MORNING, SEPTEMBER 16, 1968

STEV. LXVI — VOL. LXVI

Republikanci učijo Agnewa o komunizmu

Republikanski podpredsedniški kandidat je udaren protikomunist, kar je po sodbi k on gresnih vodnikov stranke manj primerno sedanjemu času.

WASHINGTON, D. C. — Še zmeraj velja domneva, da je Nixon postavil Agnewa za podpredsedniškega kandidata na zahtevo senatorja Thurmonda. Thurmond je za to uslugo pregovoril južne republikanske delegacije na konvenciji, da so že pri prvem glasovanju oddali svoje glasove Nixonu. Le tako je Nixon mogel zmagati na konvenciji že pri prvem glasovanju.

Nekateri republikanski voditelji so že takrat rekli, da bo Nixon imel težave z Agnewom, ker je Agnew močno konservativen in tip udarnega protikomunista, ki neče priznati, da je tudi komunizem pod vplivom časa in da se vsaj v zunanji svoji taktiki spreminja po danih razmerah. Hitro se je pokazalo, da se bo to tudi zgodilo.

Agnew se v svoji propagandni vedno vrti okoli boja proti komunizmu. Ga pa pri tem večkrat zanese. Tako je na primer zadnjič trdil, da je Humphrey "premehek protivnik" komunizma. Nekaterim republikanskim prvakom to ni bilo prav in so svojega podpredsedniškega kandidata poučili, da tako ne sme govoriti, ker so take njegove izjave plod domišljije, ako že ne kaj več. Tako je rekel senator E. Dirksen, kongresnik Ford je pa izjavil, da imajo republikanski politiki dosti drugih polj, kjer lahko točjejo po demokratskemu režimu, na primer inflacijo, primanjkljaje v zunanji trgovini in plačilni bilanci, rasne nemire in izgredne itd.

Agnew je opozorila takoj razumel in svojo sodbo o Humphreyju hitro popravil.

Republikanci so dalje opozorili Agnewa, naj ne govori preveč o boju za "zakonitost in mir". Med črnci se je namreč razširilo prepričanje, da boj "za zakonitost in mir" pomeni boj proti črni manjšini. Kdor torej govori o boju za zakonitost in mir, hujska proti črncem in njih politiki. To seveda ni res, toda kdo se pa v volivni borbi meni za hladno presojo političnih gesel? Ako bo Agnew tako govoril, bo odbil od republikanske stranke se tistih par črncev, ki so med republikanci, tako je rekel Agnewu edini črni senator republikanec Brooke iz Bostona.

Ameriški general padel v Južnem Vietnamu

SAIGON, J. Viet. — Pretekli petek je bil ubit, ko se preušil na zemljo njegov helikopter pri nadziranju vojnega področja vzdolž meje Kambodže maj. gen. Keith L. Ware, poveljnik 1. pehotne divizije ZDA, nosilec Medalje časti iz druge svetovne vojne.

Vremenski
prerok
pravi:

Postopna pooblačitev z možnostjo dežja. Toplo. Najvišja temperatura okoli 80.

Novi grobovi

Jennie Orel
Sinoči je umrla na svojem domu na 10205 Burton Avenue 85 let stara Jennie Orel. Pogreb bo iz Grdinovega pogrebnega zavoda na E. 62 St.

Frank Cankar
Včeraj je umrl v Woman's Hospital po kratki bolezni 85 let stari Frank Cankar s 372 E. 156 St., kjer je živel 48 let, zaposlen do 1. 1962 pri P.O.C. Brewery Co., rojen na Vrhniki v Sloveniji, mož Mary, oče pok. Mildred, Gizelle V. in Ladislava J. Pokojni je bil član SNP št. 126 in Kluba slov. upokojencev. Pogreb bo v sredo iz Mullally pogreb. zavoda na 365 E. 156 St. v cerkev sv. Jeroma, kjer bo ob desetih pogrebna sv. maša, nato na All Souls pokopališče. Truplo bo položeno na mrtvaški oder nocoj ob sedmih.

Ursula Lovsin
V soboto popoldne je doma umrla Ursula Lovsin (Lushin) z 8220 Korman Ave., stara 86 let in rojena v Dolenji vasi pri Ribnici, od koder je prišla, ko je bila 19 let stara. Bila je članica Društva Napredne Slovenke št. 137 SNPJ, Maccabees Carniola Hive št. 493. St. Clair Grove št. 98, Podr. št. 25 SZZ in Oltarnega društva pri Sv. Vidu. Zapuščala sinove Anthonyja Teck, Josepha, Toma L., Raymonda in Jamesa Lushin, hčere Vivian M. Gedeon, Fay Herron, Alice Rongetz, Florence Metzler, vnuke in pravnuke. Brat Anton Kozina je umrl. Pogreb bo v sredo popoldne ob devetih iz Zakraskovega pogrebnega zavoda v cerkev sv. Vida ob 9.30, nato na pokopališče Kalvarija. Truplo bo položeno na mrtvaški oder nocoj ob šestih.

Caroline Govze
V soboto je po kratki bolezni umrla v Euclid Glenville bolnišnici 73 let stara Caroline Govze z 18610 Cherokee Avenue, roj. Derganc v Novem mestu v Sloveniji, od koder je prišla v ZDA l. 1919, vdova po pok. Johnu, mati Caroline Siska, Valerie Shisila in Johna, 7-krat stara mati, sestra Anne Svigel in Valentina (Jugosl.). Do upokojitve je bila zaposlena pri Anderson Spring Co. Bila je članica ADZ št. 6 in KSKJ št. 191. Pogreb bo iz Želetovega pogrebnega zavoda na E. 152 St. jutri

Mao hiti s pripravami za kongres kitajske KP

PEIPING, Kit. — Če bo šlo vse po sreči, bo tovariš Mao lahko sklical svoj partijski kongres že do novega leta. Zdi se, da ga čas prehiteva, pa vendar nadaljuje s političnimi pripravami. V ta namen hoče imeti mir med raznimi strujami v stranki, ki jih je pa pred dvema letoma ustvarila ravno njegova politična taktika.

Takrat je dal rdeči gardi monopol v izvajanju "kulturne revolucije". Ker rdeča garda ni dosegla tej nalogi, je Mao nato zaupal to delo koaliciji komunističnih voditeljev delavcev, kmetov in vojakov, pri čemer naj imajo vojaki vodilno vlogo. Rdeče garde se s to spremembo niso hotele sprijazniti, zato so nastala med njimi in novo koalicijo huda trenja, kjer ni manjkalo prelivanja krvi.

Sedaj je Mao zahteval od koalicije, naj rdeče garde ne preganja, rdeči gardi je pa obljubil pomilostitev za vse napake, kar jih je napravila, ko je izvajala kulturno revolucijo. Ali bo pomilostitev zbrisala trenja med komunističnimi strujami, je seveda veliko vprašanje. Če bo imela kaj uspeha, se bo ta pokazal le težko do konca leta, tako mislijo politični opazovalci v Peipingu. Iz vrst koalicije se namreč že širijo glasovi, da se vsi pripadniki rdeče garde (študentje in inteligenca) ne bodo sprijaznili z podrejeno vlogo napram koaliciji in ostali še naprej "protirevolucionarni zagrizenci". Boj med strujami se bo torej nadaljeval.

Polzvedovalni količek

G. Pešec Jože, Trebelnik 1, Podbočje pri Kostanjevici v Sloveniji, išče svojega bratranca Jožeta Pešec, roj. 26. januarja 1913 v Trebelniku, obč. Sv. Križ pri Kostanjevici, ki je šel v ZDA leta 1919 s svojo materjo Uršulo Pešec, roj. Kranjc. Živel je v okolici Clevelanda. Kdor bi o imenovanem kaj vedel, naj piše na gornji naslov ali pa kliče v Clevelandu tel. 431-5927.

ob 8.45, v cerkev Marije Pomladnice na Neff Rd. ob 9.30, nato na Kalvarijo.

Nixon napravil dober vliš na Clevelandčane

Republikanski predsedniški kandidat je v enournem nastopu na televiziji napravil s svojimi neposrednimi in jasnimi odgovori na volivce Clevelanda dober vtis.

CLEVELAND, O. — Pretekli petek je priletel v Cleveland s svojo ženo, hčerko Julio in njenim zaročencem, mladim Davidom Eisenhowerjem, sen. Brookom in drugimi R. M. Nixon iskat podporo volivcev. Eno uro je na programu televizijske postaje 5 odgovarjal na vprašanja, ki mu jih je stavljal skupina volivcev, v soboto pa je govoril na zborovanju v Westgate prodajnem centru.

Republikanski kandidat Richard M. Nixon je napravil na splošno dosti dober vtis. Njegov nastop je bil prožen, spreten, pa pri tem umirjeno zrel. Nobenemu postavljenu vprašanju se ni izognil, odgovarjal je naravnost, kratko in jasno, kolikor je seveda v volivnem boju to možno in dovoljeno. Izognil se je neposrednega mešanja v vietnamsko vojno in načrte za njeno končanje, češ da je to naloga predsednika ZDA, on je za to odgovoren in njegovo vmešavanje v to vprašanje v času razgovorov v Parizu bi stvari več škodovalo, kot koristilo.

Prav tako je odkrito razpravljalo o vprašanju "zakonitosti in reda". Dejal je, da naša ustava določa pota za spremembe in zato ni nobenega razloga, da bi jih iskali potem nasilja in revolucije. Vzdrževanje zakonitosti in reda je nujno in prva dolžnost vsake javne uprave, seveda pa mora biti izvajano v skladu s pravičnostjo. Nixon je poudaril, da morajo imeti vsi tudi upanje, možnost za napredek in izboljšanje svojega položaja. Če tega upanja in možnosti ni, potem se človek loti v obupu vsega.

Republikanski kandidat je govoril o potrebi izboljšanja in povečanja pokojnin in preživetv v okviru Social Security, pa tudi o nujnosti boja proti inflaciji, ki najbolj zadene prav ljudi z malimi dohodki, posebno še upoko-jence.

SV. VID JE PRAZNOVAL

Včeraj je fara sv. Vida praznovala 75-letnico svojega obstoja. Velika množica sedanjih in nekdanjih faranov, pa tudi drugih slovenskih vernih rojakov se je zgrnila od vseh strani, da prisostvuje temu slavlju. Slovesno slovensko zahvalno sv. mašo s pridigo je imel mariborski škof dr. Maksimilijan Držeknik ob navzočnosti clevelandskega škofa C. Isenmanna. Na slavnostnem banketu sta govorila A. Prijatelj in K. Mauser.

Mariborski škof
dr. Maksimilijan Držeknik

CLEVELAND, O. — Fara sv. Vida je imela včeraj svoj veliki praznik, 75-letnico svojega obstoja in uspehov polnega dela. To je vsekakor za narodnostno faro v naši deželi kar lepa doba. Krasen sončen dan je povečal praznično razpoloženje faranov in vseh drugih udeležencev slavlja ter omogočil redno izvedbo slavnostnega sporeda. Cerkevni portal je bil okrašen z ameriško in papeško zastavo, med dvema mlajškoma je visel napis "Bogu hvala!" okrašen z vencem zelenjave in slovenskima zastavama. Malo pred pol enajsto je prišel iz župnišča slavnostni spredov s križem na čelu. Za njim se je pomikala dolga vrsta slovenskih narodnih noš, najprej gorenjskih, nato pa belokranjskih. Sledili so katoliški veterani, Kolumbovi vitezi in duhovščina z mariborskim škofom v škofovskih oblačilih v sredini. Za gostom je šel domači škof, spredov pa so zaključili Kolumbovi vitezi.

To je bil res krasen vhod v cerkev, ki ga je več ducatov fotografov in filmskih snemalcev lovilo na filme, da ga ohrani kot

drag spomin sebi in svojim otrokom.

Verniki so napolnili veliko, okrašeno cerkev sv. Vida in glasno odgovarjali in peli med daritvijo sv. maše, ki jo je opravil škof dr. Maksimilijan Držeknik. On je tudi pridigal. V pridigi je poudarjal dolžnost ljubezni do domovine in matere besede, zvestobo veri očetov.

Po končani sv. maši je bil v šolskem avditoriju slavnostni banket, ki so se ga poleg obeh škofov, clevelandskega in mariborskega, domače duhovščine in nekdanjih kaplanov pri Sv. Vidu udeležili tudi župniki treh drugih slovenskih faranov v Velikem Clevelandu. Množica faranov in drugih gostov je napolnila veliko dvorano.

Škof Isenmann je začel banket z molitvijo, nakar je sledil obed. Pri sporedu so sodelovali domači pevski zbor Lira, Mladi harmonikarji in Kres. Glavni angleški govornik je bil okrajni sodnik A. Prijatelj, glavni slovenski govornik pa pisatelj Karol Mauser. Mariborski škof dr. M. Držeknik se je zahvalil župniku msgr. A. Bazniku in faranom za ljubezniv in domač slovenski sprejem. S svojo prijazno besedo in preprosto domačnostjo si je takoj pridobil srca vseh navzočih.

Na koncu se je domači župnik msgr. L. A. Baznik zahvalil vsem za udeležbo pri slavnosti, posebno pa vsem, ki so pomagali pri njenih pripravah in izvedbi.

Praznovanje 75-letnice fare sv. Vida je bilo za farane sv. Vida, pa tudi za vse ostale verne Slovence v Clevelandu dan veselja, dan samozavesti, pa tudi dan poln upanja in veselega pogleda v bodočnost.

Peiping se trudi za razdor Severne Koreje s Sovjetsko zvezo

HONG KONG. — Na sprejemu za severnokorejski narodni praznik na poslanstvu v Peipingu je zunanji minister Kitajske Chen Yi napadel Sovjetsko zvezo zaradi njenega vdora na Češkoslovaško in svaril Severno Korejo, naj Sovjetski zvezi ne zaupa.

Predsednik Severne Koreje Kim II. Sung je vnet zagovornik komunistične enotnosti, pa prav tako tudi "popolne enakosti in neodvisnosti" komunističnih držav.

Bodimo pri vsaki vojni previdni in zmanjšujmo število žrtev!

STOCKHOLM, Šved. — Pri večrajšnjih parlamentarnih volitvah je socialno demokratska stranka T. Erlanderja dobila absolutno večino in utrdila svoj položaj. Komunistična partija, ki je pri zadnjih volitvah dobila kar dosti glasov, je ohranila še 3%. Vzrok njeni izgubi podpore med volivci je brez dvoma sovjetski vdor v ČSR pretekli mesec.

Iz Clevelanda in okolice

Zadušnica—
Jutri, v torek, ob sedmih zvečer, bo v cerkvi sv. Kristine sv. maša za pok. Mary Gerl ob 1. obletnici njene smrti.

Gasilci se pomirili—
Mestni gasilci so grozili s štrajkom, ko jim mestna uprava ni hotela dati zahtevanega policijskega spremstva pri gašenju požarov v črnskih predelih mesta na vzhodni strani. V soboto je prišlo do sporazuma in glasovanje o štrajku, ki je bilo napovedano za večeraj popoldne, je bilo odpovedano.

K molitvi—
Clanstvo Carniola Hive No. 193 L. T. M. je vabljeno jutri ob dveh popoldne v Zakraskov pogrebni zavod na St. Clair Avenue k molitvi za pok. Ursulo Lavsin.

Zadnje vesti

NEW YORK, N.Y. — Sole v New Yorku bodo ostale danes zaprte, ker je učiteljsvo na štrajku. Učiteljsvo se upira odslovlitvi belih učiteljev iz šol v črnsko-portorikanskem delu Brooklyna, tamkajšnji krajevni šolski odbor pa se neče odreči "svoji pravici" po urejanju šolskega okrožja po lastni volji in uvidevnosti.

CHICAGO, Ill. — Republikanski podpredsedniški kandidat C. Agnew je tu znova govoril o "zakonitosti in redu" ter napovedal v slučaju republikanske zmage odločnejši nastop proti izgredom in "izzivanjem" nasprotnikov obstojčega reda.

CLEVELAND, O. — Pregled razpoloženja volivcev, ki ga je izvedel tednik Newsweek, kaže, da je republikanski predsedniški kandidat Nixon daleč pred demokratom Humphreyjem. Če bi bile danes volitve, trdi Newsweek, bi zmagal Nixon v 31 državah in dobil 329 volivnih mož (za zmago je potrebnih le 270). G. Wallace bi dobil večino v 9 državah z 89 volivnimi možmi, Humphrey pa bi zmagal le v 7 državah s skupno 54 volivnimi možmi. Demokratski kandidat bi bil tako v pogledu volivnih mož na zadnjem mestu, čeprav bi dobil več glasov kot Wallace.

SAIGON, J. Viet. — Včeraj je gen. Abrams pripel polk. F. Davisonu zvezde brigadnega generala in ga imenoval za poveljnika 199. lahke pehotne brigade. Davison je postal tako tretji črni general v ameriških oboroženih silah.

SAIGON, J. Viet. — Zavezniske sile so odkrile v džungli severno od tod skladišče streliva in drugih vojnih potrebščin rdečih. Skupno je bilo 27 ton raznih vrst streliva in drugega. Ameriški marini so odkrili 10 ton streliva v bližini Demilitarizirane cone.

LAGOS, Nig. — Zvezne nigerijske čete so baje zavzele po hudih bojih mesto Owerri, predzadnje večje mesto v še nezasedeni Biafri. Mednarodni rdeči križ in druge mednarodne dobrodelne ustanove dovažajo še vedno hrano in zdravila z letali v Biafro.

Če še niste naročnik AMERIŠKE DOMOVINE, postanite še danes!

Tay Ninh: povezava vojaške in politične bitke je lahko usodna

SAIGON, J. Viet. — Kaj je Tay Ninh, ve vsakdo, kdor je zasledoval novice o bojih med našimi in saigonskimi oboroženimi silami na eni strani in komunističnimi na drugi. Je to mesto z 200.000 prebivalci, 45 milj zahodno od Saigona in samo 12 milj od kambodžanske meje, sredi kolikor toliko dobre prometne mreže in obširne gospodarskega področja. Za komuniste je mesto tem važnejše, ker leži blizu kambodžanske meje. Komunisti imajo torej priliko, da se lahko zmeraj umaknejo v Kambodžo. Na drugi strani je bližina Kambodže zanje pravo vojaško pribežališče. Tam se lahko mirno pripravljajo na napade na Južni Vietnam, kar so tudi že nešteto krat storili.

Je torej čisto prirodno, da so komunisti skušali še večkrat, da se polastijo Tay Ninh. Ako bi dobili to mesto pod svojo oblast za stalno, bi jim bila dana naravnost idealna prilika, da ustanovijo tam rdeči Saigon, kjer bi sedela

njihova revolucionarna vlada kot politična zastopnica vietnamske OF.

Boji za Tay Ninh so trajali ves pretekli teden, odločitev pa niso prinesli. Kaj bo ta teden, bomo videli. Verjetno je, da ameriške čete ne bodo dovolile, da bi mesto prešlo trajno pod komunistično oblast.

Med tem, ko se vršijo okoli Tay Ninh ali v mestu samem hudi boji, se pa v istem mestu godijo čudne politične stvari.

Tay Ninh je središče velike in vplivne vietnamske provinc. Tam je bil za šefa javne uprave do zadnjega polkovnik Trung. Je to še primeroma mlad oficir, star 43 let, toda po mnenju vseh Amerikancev, ki ga poznajo, izredno sposoben in vpliven. Za Amerikance je pomenil pravi zaklad. Z njim se je vsaka naša oblast lahko hitro sporazumela. Ni ji lagal, kar je pa prevzel obvez, jih je tudi izpolnjeval. Obenem je bil tudi med vodilnimi pristaši verske

sekte Cao Dai, ki šteje nad milijon pripadnikov, pa v političnem pogledu ni znana kot zanesljiva zaveznica. Polkovnik Trung je gledal, da se Cao Dai obnaša pošteno, kar je bilo za naše vojaške voditelje neprecenljive vrednosti. Dokler je bila oblast v Trungovih rokah, so Amerikanci lahko mirno zaupali javni upravi v Tay Ninhu.

Imel je pa Trung dve "napaki": na to mesto ga je postavil general Ky; Trung ni mogel torej biti simpatičen predsedniku Van Thieuju. Obdolžen je bil korupcije. Naši poznavalci položaja v Tay Ninhu ne trdijo, da bi bil Trung čisto nedolžen. Trung je imel in ima svoje sovražnike, ki mu valijo na pleča vse mogoče resnične in namišljene grehe. Ti so dosegli, da ga je Van Thieu odpoklical iz Tay Ninh v Saigon, da se zagovarja radi korupcije. Van Thieu se o tem ni preje posvetoval z našimi poveljniki, kar bi se moral, saj ve

vendar, koliko ameriških čet brani Tay Ninh in kako velike žrtve prenaša Amerika.

In tako je Tay Ninh dobil novega civilnega administratorja v osebi nekega domačina katoličana, čeprav je važno središče Cao Dai sekte.

Razume se, da so voditelji naših vojaških operacij zelo razočarani in razburjeni nad postopkom predsednika republike. Ne vemo, koliko je resnice na vsem tem. Skušnja uči, da je resničen vsaj najtemnejši del te zgodbe. Sicer se bo pa to kmalu pokazalo na sodi Tay Ninh.

Naj bo zadeva taka ali taka, drži pa: takrat, ko naše čete bojujejo izredno ostre boje za svobodo mesta Tay Ninh, me nja saigonska vlada vodstvo civilne uprave, ne da bi preje črhnila besedo o tem. Ali misli saigonska vlada, da je to znak zaupanja do Amerike? Vedeti bi morala, da je njeno postopanje znak nezaupanja do Amerike. Kaj bo na to rekel državni tajnik Rusk?

I. A.

